

אַלְדָּנוֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֶבֶת

פְּרֻשַׁת הַיּוֹם

כ"ז, אֲדָר א' ה'תשפ"א

הַגְרָמָנִים לְקַחַת אֶת כָּל חֲפְצֵיהֶם, וְכִשְׁיָצְאוּ הַחִילִים מִבֵּיתָם אָמַר לָהּ אֶחָד מֵהֶם: דְּעֵי שְׁלוֹקָחִים אֶתְכֶם לְמָקוֹם שֶׁמִּמֶּנּוּ לֹא תַחְזְרוּ לְעוֹלָם, וְעַל כֵּן כֹּדַאי לְקַחַת רַק חֲפָצִים יְקָרֵי עֶרְבָה. וְאַמְנֵם הַגְרָמָנִים הוֹבִילוּ אֶת אֲזָרְחֵי פוֹלִין לְתַחֲנוּת הֶרְכָּבָת, וּמִשָּׁם הִסִּיעוּם עַד אֶל הַגְּבוּל הַפוֹלְנִי. בְּתַחֲלָה אֲשָׁרוּ לָהֶם הַחִילִים הַפוֹלְנִים שֶׁעֲמְדוּ בְּמַעֲבְרֵי הַגְּבוּלוֹת אֶת הַכְּנִיסָה לְפוֹלִין, אֲךָ לְאַחַר שֶׁרָאוּ שֶׁהַשִּׁירוֹת הוֹלְכוֹת וְגוֹבְרוֹת וְאֲזָרְחֵי פוֹלִין, יְהוּדִים וְגוֹיִים, מוֹשְׁבִים אֶל אֶרֶץ מוֹלְדָתָם, נֶאֱסַר מֵעַבֵּר הַגְּבוּל אֶפְלוּ לְאֲזָרְחֵי פוֹלִין.

מִשִּׁפְּחָתוֹ שֶׁל ר' זְעֵלִיג וְוַאלֶף הִסְפִּיקָה עוֹד לְהַכְנִס לְפָנָיו שֶׁהוּחַל הָאֶסוּר. כִּידוּעַ, לְאַחַר מִכָּן הוּצִיאוּ הַגְרָמָנִים אֶת הָאֲזָרְחִים הַלְלוּ מִשְׁטָחָה, אוֹלָם לְגְבוּלוֹת פוֹלִין לֹא זָכוּ לְהִגִּיעַ. הַפוֹלְנִים הִקְצוּ מָקוֹם מִיָּחָד עַל גְּבוּלוֹת אֶרֶצָם בּוֹ הוֹשִׁיבוּ אֶת כָּל הַפְּלִיטִים, כְּאֲשֶׁר הֵם מִתְעַלְמִים מֵאֲחֵרִיּוֹת לְמַצָּבָם. אוֹ אֲזִי נִתְגַּלוּ שׁוֹב עֵינָיו הַצּוֹפִיּוֹת שֶׁל הַרְה"ק הַמַּהְר"א זִיע"א, כִּי אֵלּוּ הֵיךְ ר' זְעֵלִיג וְוַאלֶף יוֹצֵא בְּעֵתוֹ וּבְזַמְנוֹ וּמִגִּיעַ לְבֵיתוֹ בְּפִרְנָקְפוּרְט, שׁוֹב לֹא הָיָה יָכוֹל לְחַזֵּר מִשָּׁם לְפוֹלִין וְלֹא הָיָה מֵתְאַחֵד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ לְעוֹלָם ('בְּקִדּוּשְׁתּוֹ שֶׁל אַהֲרֹן' ח"א עִמּוּד רס"ט).

נִכְנְסוּ דֶרֶךְ הַחֲלוֹן

פְּעַם בְּמוֹצָאֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כְּאֲשֶׁר דָּחְפוּ הַחֲסִידִים עֲצָמָם לְקַבֵּל בְּרַכַּת פְּרֻדָּה מֵהַרְה"ק הַמַּהְר"א מִבְּעֵלְזָא זִיע"א, הָיוּ אֵיזָה חֲסִידִים שֶׁמִּחַמַּת מְהִירוּתָם לְדַרְכָּם לֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהֵמָה וּלְהִתְמַתִּין עַד שִׁיִּגִיעַ תּוֹרֵם לְהַכְנִס אֶל הַרְה"ק. שְׁתּוֹ עֲצָה בְּנַפְשָׁם לְהַכְנִס בְּחֹדֶר דֶּרֶךְ הַחֲלוֹן מִבַּחוּץ. כְּאֲשֶׁר נִגְשׂוּ הַחֲסִידִים, גָּעַר בָּהֶם הַמַּהְר"א וְאָמַר לָהֶם, שְׁלֹפֵי

לְמָה אֶתָּה מְמַהֵר הַיּוֹם

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ פּוֹתַחַת בְּדַבְרֵי הַפְּסוּק (דְּבָרִים לֹא א): 'וַיִּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל'. וּפְרַשׁ רַבֵּנוּ הַרַמְבַּ"ם: 'וַיִּלֶךְ מֹשֶׁה' - כְּאֲשֶׁר הַשְּׁלִים כָּל דְּבָרָיו אֲזִי הִלְכוּ כָּל הַנְּצָבִים לְפָנָיו וְהִטָּף וְהִנָּשִׁים אִישׁ לְאַהֲלָיו, וְלֹא הִצְרָךְ הַפְּתוּב לְהַזְכִּיר זֶה, כִּי כָּבֵר אָמַר (לְעִיל כֹּט ט יא) 'אַתֶּם נֹצְבִים הַיּוֹם כְּלַכֶּם לְפָנָי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְגו' לְעִבְרָךְ בְּבְרִית ה' אֱלֹהֵיךְ', וְאַחַר עֲבָרָם בְּבְרִית יִלְכוּ מִפְּנֵי. וַיֹּאמֶר הַכְּתוּב עֵתָה, כִּי מֹשֶׁה הִלֵּךְ מִמַּחֲנֵה לִוְיָהּ אֶל מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל לְכַבֵּדָם, כְּמִי שִׁירְצָה לְהַפְטֵר מִחֲבֵרוֹ וּבֹא לְטַל רְשׁוֹת מִמֶּנּוּ.

בְּתֵם הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים שֶׁל שְׁנַת תַּרצ"ט, אַחַר שֶׁבֶת בְּרֵאשִׁית, כְּשֶׁנִּכְנַס הַחֲסִיד הַמְּפָרָס ר' זְעֵלִיג וְוַאלֶף וְוַאלֶף וְוַאלֶף מִבְּעֵלְזָא זִיע"א וְלַחְזוֹר אֶל עִיר מְגוּרָיו בְּפִרְנָקְפוּרְט שְׁבַגְרָמָנִיָּה, כְּדַרְכּוֹ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, נִשְׁאַל עַל יְדֵי הַמַּהְר"א: לְמָה אֶתָּה מְמַהֵר הַיּוֹם. הַדְּבָר הָיָה לְפָלֵא בְּעֵינָיו שֶׁל ר' זְעֵלִיג וְוַאלֶף, שֶׁכֵּן כָּל שָׁנָה שֶׁהָא בְּצֵלָא דְמַהִימְנוּתָא עַד אַחַר שֶׁבֶת בְּרֵאשִׁית, וְלְאַחַר מִכָּן הָיָה חוֹזֵר לְבֵיתוֹ, אֲךָ כְּחֲסִיד פְּקַח הַבֵּין מִיָּד כִּי יֵשׁ דְּבָרִים בְּגוֹ וְאִין רְצוֹן רַבּוֹ זִיע"א שִׁישׁוּב כְּעַת לְבֵיתוֹ, וּבַהֲדִי כְּבִישִׁי דְרַחֲמָנָא לְמָה לִי. וְעַל כֵּן עָנָה עַל אֶתְרֵ: רַבִּי, אֵינִי מְמַהֵר. וְכִשְׁרָאָה שֶׁהַמַּהְר"א קָבַל דְּבָרָיו, חֹזֵר לְבֵית הַמְּדַרְשׁ כְּשֶׁבְכוּנָתוֹ לְהַשְׁאֵר לְפִי שְׁעָה בְּבְעֵלְזָא.

יָמִים סְפוּרִים לְאַחַר מִכָּן הִגִּיעַ אֵלָיו טְלָגְרָם מְזוּגָתוֹ, שֶׁהִיא נִמְצָאת כְּעַת עִם בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה אֶצֶל קְרוּבֵיהָ בְּעִיר רֵאוּוֹאֲדוּב שְׁבַפּוֹלִין, לְאַחַר שֶׁהַגְרָמָנִים גָּרְשׁוּ אֶת כָּל אֲזָרְחֵי פוֹלִין שֶׁשָּׁהוּ בְּאֶרְצָם. עוֹד הוֹדִיעַתּוֹ שֶׁבְּעַת גְּרוּשָׁם הִתִּירוּ לָהֶם

את הכובע של העומד לפניו ודחפה למעלה על הראש שיהיה כל המצח מגלה, והעמיד עצמו נגד פניו והביט בהמצח בעין פקיחא, ואז כמעט פרחה נשמתו מאותו האיש מגדל הפחד ואימה והתחרט בכל לבבו בתשובה על כל מה שפגם ('אביר הרועים' אותיות מט - קיד).

חלה קטנה ועוד שאר מאכלים

מנהגו של הרה"ק רבי שמואל מדאראג זיע"א היה שלכל איש שנטל הימנו ברפת פרדה היה נותן לו חלה קטנה ועוד שאר מאכלים. וכן כתב בצואתו שהניח לבניו, שאל יפטירו לשום אדם בלי לחם לאכל ועוד דברים. ואמר, שכתוב, שדבר זה מסגל לאותו אדם היוצא לדרכו. ('אמרי שפר' עמוד רפב).

'מרכבתיך ישועה'

באחד השיחים אמר לי כ"ק אדמו"ר הגה"ק רבי דוד חי אביחצירא שליט"א, שזקנו הקדוש ה'בבא סאלי זיע"א, היה נוהג לברך את מו"ר אביו רבי מאיר זיע"א בשעה שהיה נפרד הימנו בפסוק 'כי תרכב על סוסך מרכבתיך ישועה' (חבקוק ג ח), ואף הוא ברך ואמר 'כי תרכב על סוסך מרכבתיך ישועה'.

וחשבתי שאולי הרמז הוא להמובא מהקדוש רבי שמשון מאסטרופולי זיע"א שפסוק זה הוא נגד עין הרע, שכן כתב בספר 'דן ידיו' (מאמר י) וזה לשונו: והנה ב' פעמים שיא שיא גמטריא 'תרכב', והסוד כי תרכב על סוסך ישועה, כשהוא בדרכו אינו צריך שתירא מן עין הרע. עין נשם המאמר.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם

מנדל פומרנץ שליט"א)

שעשו כדבר הזה אשר לא יעשה, ימתינו עד שיגמר לברך את כל הנפרדים ואחר כך יפרד מהם. באין בררה המתינו אלו החסידים עד שנגמר כל התור. וכשנכנסו לקבל ברכת פרדה אמר להם: בדין היה שלא להפרד מאתכם כלל, אבל יהודי טאר נישט אויספירן, ולכן הפעם אפרד מאתכם ('תל תלפיות' עמוד 334).

ברכת פרדה אצל הרב הקדוש מקאצק

ספר הרה"ק ה'אבני נזר' מסוכטשוב זיע"א, שבקאצק בשעה שקבלו החסידים ברכת הפרדה מחותנו השרף הרה"ק רבי מנחם מנדל מקאצק זיע"א והיה הפחד ואימה גדולה מאד, נוסף על גדל הלחץ זו הדחק של העולם, היה חמיו מגעיל ממש את הנשמות שלהם, 'האט ער געכאשערט זייערע נשמות'...

ואין לציר ואין לשער גדל הפחד שנפל על אדם המעלה כשהיה צריך לכנס לחדרו הקדוש לקבל ברכת שלום או ברכת הפרדה, כי מלבד אימת השכינה הקדושה שהיה שורה על פניו הקדושים, עוד זאת היה האימה גדולה מחמת שהיה נראה בחוש איך שמפיר בקדשתו בכל פרטי מעשה האיש העומד לפניו וצופה ברוח קדשו לחדרי לבבו, ובפרט בעת שנטל לתוך ידו הקדושה את יד החסיד.

וכמו שאמר ה'אבני נזר' כמה פעמים בשם רבו הקדוש הרבי ר' חנוך העניך מאלכסנדר זיע"א, שבעת שהיה אוחו בידו את יד החסיד ונגע בדפק שלו ידע כל מה שהחסיד עושה בביתו ועל מטתו, וכן ראינו ושמענו אצל ה'אבני נזר' זיע"א.

וגם היה דרכו בקדש כמה פעמים להגביה בידיו הקדושים

שו"ת קתר

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.

בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

חידון אֵלֶּיךָ? - נושא פרסים

איזה חג מזכר

בפרוש בפרשה זו?

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת פנחס:

ש. איזה פסוק בפרשתנו כולל את שמותיהם של 11 בני אדם?

ת. אלה השמות שמופיעים (במדר פרק כז פסוק א): צלופחד, חפר, גלעד, מכיר, מנשה, יוסף, מחלה, נעה, חגלה, מלכה, תרצה.

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת פנחס:

ה' משה אשר אליאס מת"ת צאנו בחיפה.

